

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De consortio diuersi sexus vitando. cap. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

536.

Marcii Maruli.

gni spiritus hi ambo fuerint, nemo fidelis ignorat. Ille etiam vir sanctus ista continentiae virtute proficere operabat, qui ingemiscens ait: Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, & se superari sentiens auxiliū implorauit: Intēde, inquit, in adiutorium meum domine deus salutis meae. Illam vero multerem, ut optauerat ita profecisse credimus, de qua est scriptum: Accinxit fortitudine lumbos suos, & roborauit brachium suum. In brachio, iustitiae opera intelligimus, quæ tunc sane robur & firmitatem sui concipiunt, cum lumbis zona castitatis constrictis contemnimus illecebras carnis, & coniugij iugo expediti, in illorum concedimus libertatem cunuchorum, qui se propter cælestē regnum castrauerunt. Quæ profecto virtus, quoniam vulgari vita eminentior est non imperatur, sed suadetur, dicente domino: Qui potest capere capiat. Ut autem ad capiendum quod poposuit enitamus, præmiorum magnitudine nos prouocat per Isaiam dicens: Ne dicat eunuchus, quoniam sum lignum aridum hæc enim dicit dominus: eunuchis, Qui custodierint sabbata mea & elegerint quæ volui, & tenuerint fœdus meum, dabo eis in domo mea & in muro meo locum nominatum, & nomen melius filijs & filiabus, nomen sempiternum dabo eis, quod non deficiet, Laudent matrimonia coniugati & prolis fœcunditate glorientur, dum tamen eunuchi nostri melius filijs & filiabus nomen a domino sibi vendicent, patribusque & matribus apud omnium patrem pluris hebeantur. Restat ut docemus quibus armis virtus castitatis ne offendatur, tuncenda sit.

¶ De consortio diuersi sexus vitando.

Caput III.

Castitatis professoribus non sui sexus hominum consortia sunt fugienda. Quidam fuerint sancti vir & femina, nequaquam tamen sibi confidant, in æta

te præsertim adhuc vegeta & robusta , vt sine arbitris
 īner se colloquatur, vt soli simul sedeant, aut conuersis
 alter in alterum oculis inuicem se specent, ne forte co-
 gitare cogantur, quod intercedente verecundia confite-
 ri non audent. Potest quidem fieri vt amborum vult⁹,
 gestus , sermo pudicitiam seruet : difficillimum tamen
 amo impossibile est, ne quando vel vtriusque , vel alte-
 rius eorum mens impuris æstuet desiderijs, vel momen-
 to aliquo temporis concupiscat, quod committere vere-
 tur. Audi Salomonem dicenteū : Fauis distillans labia
 meretricis, & nitidius oleo guttur eius , nouissima autē
 illius amara quasi absynthium , & acuta quasi gladius
 biceps, pedes eius descendunt in mortem , & ad inferos
 gressus eius penetrant, per semiam vitæ non ambulant
 vagi sunt gressus eius & inuestigabiles . Nunc ergo fili
 audi me, & ne recedas a verbis oris mei, longe fac ab ea
 viam tuam, & ne appropinques foribus domus eius, ne
 des alienis honorem tuum, & annos tuos crudeli. Præ-
 sentem voluptatem cum futura pœna compara, & pro-
 babis consilium hoc quod offert . Cito transit quod de-
 lectat, nullo fine concluditur quod cruciat . Sed fortasse
 cauillaberis & dices , non tibi accessum interdici aliarū
 præterq; meretricū. At in iñs q̄q; q̄ pudicitiam præ se fe-
 runt, blanda vox, mollis gestus, benignus aspectus, ve-
 nusta forma, & toti⁹ corporis tegumentorū nō inelegās cul-
 tus, nonne impudicitiae incitamenta sunt? Ipsa quidem
 mulier casta & continēs est, sed si multa quæ in illa con-
 spicis , ad turpes cogitatus prouocant, quomodo tutū
 te putabis, si ei adhæseris ? Ne q̄ tamen malignæ excu-
 sationi detur locus, disce non minus fugiendas esse pu-
 dicas quam impudicas , illo saltem exemplo , quo Da-
 uid secundum cor dei electus , & pudica satis iudica-
 ta Bethsabee Vriæ vxor conciderunt . Nulla hæc no-
 tabatur infamia , ille morum sanctitate non minus
 quam regno nobilis erat . Hanc se lauantem tantum
 vidit & captus est, exarbit in concupiscentiam , opereq;

Pro. f.

2.Reg. 13

Eccle. 42.

Implicuit quod concupierat. Nunquid tu illo sanctior,
 ut tales fœminas nō solum intueri, sed etiam cum iisdē
 colloqui, cū iisdem considere & cōmorari, & fortasse ri-
 dentibus arridere non timeas? Ad hæc memeto quod
 idem periculum veriti pleriq; fideles, & paternam do-
 minum ne inter mulieres versentur, derelinquūt, & urbi-
 bus excedunt, & sola atq; hominum cultu deserta loca
 penetrant, ibi domino seruientes, quo ne nomen quidē
 fœminæ possit accedere. Si qua eos aliquando visæ mu-
 lieris cogitatio molestat, noctes vigiles ducunt, oratio
 nibus instant, ieunia frequentant, pectus pugno ybe-
 rāt, donec dñō miserante pristina menti reddatur qes,
 & aduersario in fugam conuerso victoriæ succedat so-
 latium. Nihil isti circa se conspiçūt nisi rupes & sylvas
 nihil audiunt nisi rugitum ferarum & avium cantū &
 sibila serpentum; tu te autem periculo liberum fore ar-
 bitraris quotidie inter fœminas conuersando, illas
 intuendo, de illis fabulas audiendo, teque vltro illa-
 rum aspectibus offerendo, neque consortia vitan-
 do. sed nūc vocatus, nūc inuocatus domos cubiculaq; il-
 larum adeundo? Non est istud, crede mihi, seruare ca-
 stitatem, sed prostituere, non spiritui seruire, sed carnī
 cū scriptum sit, In medio muliere noli commorari. De
 vestimento enim pcedit tinea, & a muliere iniquitas vi-
 ri. Sicut ergo vestimentis ac panno nihil est magis ini-
 micum quam tinea, ita nihil magis periculorum castis
 mentibus, quam diuersi sexus coniuncta conuersatio.
 Bonum est mulierem non videre; quia qui tangit picem, inqui-
 nabitur ab ea. Quod si in solitudine degentium men-
 tes foedis cogitationib; interdū solicitentur, quomodo
 ibi castitas esse poterit secura, vbi vir & mulier vel eo-
 dem vbi fuerit cōtubernio vel si locis diseparātur, con-
 gressib; nō abstineat? Si qñ tamen necesse erit conueni-
 te, & vtriusq; præsentiam res exegerit, tales testes arbī-
 triq; adhibeātur, qbus corā pudor erit vel loqui quod
 surpe sit, vel quod non liceat facere. Secreta enim col-

De charitate. Liber V. 539.

Loquia tamen si criminis caruerint, criminis tamen sus-
picio ne carebunt. Debemus autem prouidere bo-
na non solum coram deo, sed etiam (vt Apostolus ait)
coram hominibus Cuius munda est conscientia, non pa-
beat alteri infamādi occasionem, ne in fratrem peccet.

¶ De remedij aduersus tetamen ta libidinis.

Caput V.

Porro cum seminarum frequentiam conspectum
q̄ fugeris, te ipsum fugere non potes. Quocumq;
locorum perrexeris, cum tua tibi carne pugnan-
dum est. Caro semper ad voluptates prona, compellit
hominem id cogitare, a quo mens deo dedita abhorret
& declinat, ne forte dum carnali suggestioni assenti-
tur, domino suo delinquat. Luctam istam vincere non
poteris, nisi armis opportunis atq; cōgruis fueris usus.
Arma igitur quibus carnis tuæ domanda petulantia est
ieiunia sunt solito crebriora, frequentiores preces, ma-
gis intenta diuinorum tractatum lectio, & circa faci-
enda opera corporis fatigatio diligentior. Cum hoc te
lorum genere qui in prælium processerit, eius castitatis
arcem, neque carnis fœda titillatio, neque diaboli cal-
lida machinamenta poterunt euertere. Primo igitur
da operam, vt ieiunando de cibis potius quam de la-
sciua cogites, & venarum calorem temperes vētris va-
cuitate. Luxuriant enim corporis venæ pabuli repleti-
one succensæ, & ebullire in libidinem affectant. Equos
quoque ferocire cogit obesitas, macilenti desinunt cal-
citrare. Quod si Sodomitas & Gomorrhæos (vt scriptū
est) saturitas panis & otium in abominandos præcipi-
tauit coit & si hac ipsa de cā eiusdem criminiis ludæi ar-
guunt dicente, dñs, Saturaui eos, & moechati sunt, & in
domo meretricis luxuriabat: nōne p ieiuniū evitata sa-
turitate scelus quod ab ea proficiſci credimus simul vi-
tabitur? Cæteris cum turpis libido dæmonium illud sit,
quod non cōscitur (vt Saluator ait) nisi in ieiunio & o-

Ierem. 5.

X 5